

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Având în vedere termenul scurt rămas până la alegerile pentru Președintele României, imperativul asigurării unui proces electoral corect și transparent, precum și necesitatea prevenirii disfuncționalităților care ar putea apărea în derularea activităților de pregătire a alegerilor prezidențiale datorită lacunelor actualului cadru legislativ, toate acestea vizând interesul public și constituind o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, a fost elaborată prezenta ordonanță de urgență.

1. Descrierea situației actuale

La sfârșitul acestui an urmează să aibă loc pentru prima dată, ca urmare a prelungirii duratei mandatului prezidențial de la 4 la 5 ani, alegeri pentru președintele României, separat de alegerile pentru Parlamentul României.

Termenul foarte scurt rămas până la începerea perioadei electorale impune reglementarea urgentă a mai multor aspecte tehnice ale organizării și funcționării birourilor electorale, ale întocmirii și actualizării listelor electorale, ale delimitării secțiilor de votare, campaniei electorale, ale înregistrării candidaturilor și a semnelor electorale, precum și ale votării.

În acest sens precizăm că deoarece până acum alegerile parlamentare s-au desfășurat concomitent cu cele prezidențiale, legiuitorul nu a considerat necesară o lege de sine stătătoare pentru alegerea președintelui României. Astfel, s-a prevăzut că Legea nr. 370/2004 pentru alegerea președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, se completează cu dispozițiile Legii pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului.

Menționăm însă că față de momentul intrării în vigoare a Legii nr. 370/2004, cadrul legal pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului a suferit modificări radicale deoarece Legea nr. 373/2004 a fost abrogată de Legea nr. 35/2008 privind votul uninominal, care nu stabilește modul de corelare a dispozițiilor sale cu cele privind alegerile prezidențiale.

2. Schimbări preconizate

Remediarea lacunelor legislative privind aspectele tehnice ale organizării și desfășurării alegerilor cauzate de ieșirea din vigoare a Legii nr. 373/2004, cu modificările și completările

ulterioare. S-au detaliat organizarea, funcționarea și atribuțiile birourilor electorale, statutul membrilor acestora, modalitatea de întocmire și actualizare a listelor electorale, delimitarea secțiilor de votare, campania electorală, înregistrarea candidaturilor și a semnelor electorale, votarea, contravențiile, infracțiunile, etc..

Se preconizează, în vederea asigurării exercitării dreptului de vot de către cetățenii care în ziua votării nu se află în localitatea de domiciliu, organizarea de secții de votare speciale în orașe și municipii, de regulă în gări, autogări și aerogări, în comunele în care se estimează un flux mare de turiști, precum și în campusurile universitare

Alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada cu actul de identitate că domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă sau din copia de pe aceasta, existentă la biroul electoral al secției de votare, precum și membrii biroului electoral al secției de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii care nu sunt înscrise în copia listei electorale permanente din acea secție, alegătorii care în ziua votării se află în altă comună, oraș sau municipiu decât cel de domiciliu, precum și alegătorii care votează la secțiile de votare din străinătate vor fi înscrși într-un tabel cuprinzând numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul, tipul, seria și numărul actului de identitate al alegătorilor, precum și alte elemente stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Totodată, alegătorii votează numai la secția de votare unde sunt arondați potrivit domiciliului, cu anumite excepții strict reglementate. Astfel, membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea. Alegătorii care, în ziua votării se află în altă comună, oraș sau municipiu decât cel de domiciliu, votează numai la secțiile de votare speciale iar alegătorii care în ziua votării se află în străinătate, votează la secțiile de votare din străinătate. Ținând cont de numărul considerabil de cetățeni români, care în ziua votării se află în străinătate și care dețin acte de identitate expirate în ziua votării dar doresc să își exercite dreptul de vot, se propune ca document pe baza căruia se poate vota și titlul de călătorie, eliberat în condițiile legii.

Se preiau, fără a fi modificate, dispozițiile referitoare la activitatea autorității judecătorești din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, respectiv cele privind numărul de judecători în birourile electorale și atribuțiile instanțelor judecătorești. Totodată, dispozițiile privind atribuțiile Curții Constituționale rămân identice cu cele în vigoare, la acestea adăugându-se, pentru identitate de rațiune cu dispozițiile referitoare la soluționarea contestațiilor împotriva deciziilor Biroului Electoral Central privind înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor, numai atribuția de a soluționa contestațiile împotriva deciziilor Biroului Electoral Central privind înregistrarea sau respingerea înregistrării semnelor electorale deoarece acestea se depun și se înregistrează odată cu propunerile de candidatură.

Se prevede ca la nivelul Municipiului București să se organizeze și să funcționeze numai birourile electorale ale sectoarelor, corespondentele birourilor electorale județene, și să se renunțe la organizarea Biroului electoral al municipiului București.

Constituirea unui birou electoral pentru secțiile de votare din străinătate, care va interacționa direct cu Biroul Electoral Central.

Având în vedere necesitatea confecționării ștampilelor cu mențiunea „Votat” și a buletinelor de vot în condiții de siguranță, acestea vor fi asigurate de Regia Autonomă

„Monetăria Statului”, respectiv de Regia Autonomă „Monitorul Oficial.

Totodată, luând în considerare necesitatea asigurării concordanței reglementărilor conținute de publicațiile destinate informării membrilor birourilor electorale și a celorlalți participanți la procesul electoral cu textele publicate în Monitorul Oficial al României, Regia Autonomă „Monitorul Oficial” va asigura editarea și tipărirea de broșuri cuprinzând variante actualizate ale reglementărilor legale privind alegerile prezidențiale, inclusiv în limbi de circulație internațională, precum și alte materiale de informare realizate de Autoritatea Electorală Permanentă.

Prezenta ordonanță de urgență mai urmărește asigurarea corectitudinii alegerilor prezidențiale prin stabilirea în sarcina Autorității Electorale Permanente a obligației de a verifica copiile de pe listele electorale permanente și tabelele utilizate în cadrul secțiilor de votare și de a sesiza organele de urmărire penală competente în cazul în care descoperă indicii privind săvârșirea infracțiunii de a vota de mai multe ori sau fără a avea drept de vot la același tur de scrutin.

Pentru verificarea copiilor de pe listele electorale permanente și tabelele utilizate în cadrul secțiilor de votare este necesară constituirea unei baze de date la nivel național prin introducerea computerizată atât a datelor de identificare a votantului (Cod Numeric Personal), cât și a datelor referitoare la secțiile de votare. După constituirea bazei de date la nivel național, se vor efectua interogări specifice pentru depistarea persoanelor care sunt înscrise în mai multe liste și identificarea celor care nu aveau împlinită vârsta de 18 ani la data votării.

Realizarea acestei baze de date centralizate constituie o activitate complexă care presupune un mare volum de muncă, tehnică de calcul adecvată, de mare capacitate de stocare și prelucrare, având în vedere numărul total de secții de votare.

Menționăm că pentru introducerea datelor persoanelor din listele electorale în această bază de date nu se poate folosi metoda scanării deoarece modul de completare neunitară a datelor la nivelul secțiilor de votare, cât și formularele folosite nu permit această metodă de lucru.

Având în vedere faptul că în urma experiențelor de la referendum-urile naționale din 19 mai 2007 și 25 noiembrie 2007, precum și de la alegerile pentru Parlamentul European din 25 noiembrie 2007 și 7 iunie 2009 a rezultat că pentru verificarea listelor electorale suplimentare sunt necesare importante resurse financiare și umane a căror utilizare nu a fost justificată de numărul de cazuri identificate, care a fost foarte mic, prezenta ordonanță de urgență urmărește efectuarea verificării acestor liste numai la sesizarea formațiunilor politice participante la alegeri, precum și asigurarea de către Guvern a condițiilor necesare pentru îndeplinirea de către Autoritatea Electorală Permanentă a acestei obligații.

Nu în ultimul rând, Autoritatea Electorală Permanentă va asigura achiziționarea programelor de calculator pentru centralizarea rezultatelor votării, Guvernul urmând să pună la dispoziția acesteia sumele necesare.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al actului normativ

1. Impact macroeconomic

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.
3. Impactul social Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului Nu este cazul.
5. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) Nu este cazul.
Secțiunea a 5-a Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare
1. Proiecte de acte normative suplimentare Hotărâri de Guvern privind stabilirea datei alegerilor, stabilirea secțiilor de votare speciale, programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României, bugetul și cheltuielile necesare în vederea pregătirii, organizării și desfășurării scrutinului, modelul copiei de pe lista electorală permanentă, modelele tabelelor prevăzute la art. 7 din proiect, modelul ștampilei Biroului Electoral Central, a biroului electoral județean, a biroului electoral de sector al municipiului București, a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, modelul ștampilei de control a secției de votare și modelul ștampilei cu mențiunea "VOTAT", modelul buletinului de vot, modelul timbrului autocolant, condițiile de tipărire, gestionare și utilizare a acestuia, măsurile care trebuie luate de autoritățile publice centrale și locale pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor, modelele proceselor-verbale de consemnare și centralizare a rezultatelor votării. Hotărâri ale Autorității Electorale Permanente privind modelul cererii de înregistrare a candidaturii, modelul cererii de renunțare la candidatură și modelul declarației de acceptare a candidaturii.
2. Compatibilitatea actului normativ cu legislația comunitară în materie Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității: Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate: Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul actului normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normativ Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanent
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ; b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării; c) Consiliul Economic și Social; d) Consiliul Concurenței; e) Curtea de Conturi. Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență, prin avizul nr.992/31.08.2009.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ Prezenta ordonanță de urgență a fost adus la cunoștință publică prin afișarea pe pagina de internet a Autorității Electorale Permanente.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.
3. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente: Nu este cazul.
2. Alte informații. Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

